

1 Peed

Jesus hā h'yy ka'eeh do hā pooj je Peed ma erih do hahÿÿh

Kedëng do ky n'aa hahÿÿh

¹ Peed, Jesus Kristo mejūū do see ſi hÿÿh. Bëëh, P'op Hagä Do asëew hõm doo, badäk hahÿ bë panang heh'äät nado bahapäh do ſi edëng, hëej Põn-Tus, Garata, Kapados, Asija, Bitinija häd enäh doo bë habong doo.

² Bë P'op Hagä Do är Yb asëew hõm, p'ooj ub tii d' bë hā tah'yyb däng do hyb n'aa. Ta Sahee bë tah'yyb wareem baad had'op, P'op Hagä Do karën doo da bë baboo magyys hē hyb n'aa, Jesus Kristo bë ky daheeh hyb n'aa kä, ta majyw hyb n'aa bë h'yyb enyw däk hyb n'aa had'yvt hē kä. Ŧ karën tak'ëp P'op Hagä Do ky enyym bë wë, Ŧ karën baad had'yvt hē bë tah'yyb en'yym.

*Hÿ pong je är hyb n'aa P'op Hagä Do enyw hõm
do ky n'aa hahÿÿh*

³ Taw'ääts hē ji j'aa etsë P'op Hagä Doo, är Wahë N'aa Jesus Kristo h'yy kaha'eeh doo, ta Yb. Tak'ëp är tat'yyd mehññ do hyb n'aa, p'aa hënh tabenäng do hadoo tan'oo bë är h'yyb tym. Papuuj hado däk ji bawät tan'oo bë, baad hadoo doo, awäd had'yvt do ta jawén bë gadoo bë gada hyb n'aa. Dejëp do mahang Jesus Kristo ganä wät do hyb n'aa baad är gada ta tii.

4 Papuuj hado däk ji bawät P'op Hagä Do an'oo bä, hÿ pong jé ër hyb n'aa tenyyw hõm do ër gadoo hyb n'aa. Ta ti ër hyb n'aa tenyyw hõm doo, dooh tahëej bä, dooh takarejä bä, dooh tatsawyy bä.

5 Ta hã bë h'yy ka'eeh do hyb n'aa, ta hejój me bë tamo n'aa jesuu baad bë tabed'ëep bä kä Kristo matëeh bä kä p'aa hënh.

6 Papuuj hado däk ji bawät bë hã tan'oo däk do hyb n'aa, bë pooj jé tenyyw däk do bë gadoo bë bahapäh do hyb n'aa na-äaj hë, bë h'yy gadajang, da hë, pawóp its ta baab noo gó hajõng hedoo pé baad nadoo do bë ahob né paawä.

7 Ta ti bë wén hoop, bë h'yy kae heh'äät né hë kametä däk hyb n'aa. K'ääts tég gabarëeh do tëeg hõõ me ji ajuu do ji ty ganäw däk do hadoo ji ahoop doo.* Ti hadoo né hë, k'ääts tég gabarëeh do ky n'aa gebah do bahänh baad ub bë h'yy ka'eeh doo. (K'ääts tég gabarëeh do gawatsik da tëeg hõõ me ji ty genäw né paawä.) Ti hyb n'aa kä, heh'äät tado bä bë h'yy ka'eeh doo, bë hã P'op Hagä Do j'aa etsë da, ta bag tak'ëp gabarëeh doo gó bë babok tan'oo bä da, bë da taweh'ëeh na-äaj hë Jesus Kristo kajaa noo gó kä.

8 Dooh né paawä bë hapëë bä paa Jesus Kristo bë matym me, bë kamahän ta hã. Da hë na-äaj hë, nepä né paawä bë hã, ta hã bë ky daheeh, ta hã bë h'yy kasadä, tak'ëp bë wén h'yy gadajang. Tak'ëp né hë bë h'yy gadajang. Dooh bë kyy pé tak'ëp bë h'yy gadajang do hyb n'aa.

* **1:7** K'ääts tég gabarëeh do ji aju bä, ji bahapäh heh'äät tado bä. Hesus do anyyh tii bä. Haym k'ääts tég gabarëeh do heh'äät. Ti hadoo ji hã ji ahoop doo.

9 Bë h'yy gadajang, bë gadoo do hyb n'aa ta hyb n'aa bë h'yy ka'eeh doo. Bë gadoo bë h'yyb tym ted'ëep do P'op Hagä Do wë.

10 Baad ub P'op Hagä Do ky n'aa rod p'ooj ub habong do rahyb n'aa newëë, rama kmetëëk ta ti ji ted'ëep do ky n'aa hã. Ramaher'oot paa ta ti bë hã P'op Hagä Do anoo do ky n'aa hã.

11 Hajõng baad nadoo do Kristo, P'op Hagä Do H'yyb Däng Do ahoop da, tak'ëp da takabaj'aa tahoop do jawén paa bã Kristo Sahee metëëh paa P'op Hagä Do ky n'aa rod p'ooj ub, Kristo kajaa do pooj jé habong do sa hã. Ti hyb n'aa baad rahyb n'aa matakëë, baad rahyb n'aa newëë rabahapäh hyb n'aa paawä jaa hã sa hã Kristo Sahee metä wät do takajaa. Baad rahyb n'aa newëë rabahapäh hyb n'aa paawä ny noo gó da sa hã P'op Hagä Do metä wät do bawät.

12 Tii bã P'op Hagä Do metëëh sa hã, dooh sa daaj hẽ rah'yib en'yym do hyb n'aa tado bã ta ti P'op Hagä Do kyy gó raher'oot doo. Bë hyb n'aa né hẽ tii, sa jawén paa bã habong do hyb n'aa, P'op Hagä Do metëëh sa hã. P'op Hagä Do kyy gó ta ky n'aa rod raher'oot do paah, panyyg hanäm do ky n'aa né tii, hÿý kä P'op Hagä Do Sahee hejój gó, hÿý pong jé naa P'op Hagä Do mejüü doo, bë ramaher'ood wät doo. Tak'ëp baad tabahadoo do hyb n'aa ta ti ky n'aa, ããs na-ããj né paawä rakarën rabahapäh ta tii.

13 Ti hyb n'aa, taw'ãäts hẽ bë hyb n'aa matakä had'yyt hẽ, baad bë hyb n'aa newë had'yyt hẽ. Taw'ãäts hẽ bë h'yyb bë meso bë h'yyb karën do jawén bë nabok hyb n'aa. Taw'ãäts hẽ baad had'yyt hẽ bë gada baad hadoo do Jesus Kristo

matëeh noo gó bë gadoo doo.

¹⁴ Taw'ääts hẽ sa taah sa yb raky daheeh do hadoo bë babok P'op Hagä Do wẽ. Bë ky dahé manä nesaa do bë h'yyb säg karën doo, pooj je Jesus ky n'aa bë nahapäh nä noo gó bë bahed'oo do paah.

¹⁵ Taw'ääts hẽ P'op Hagä Do bë tanaëej wät doo da né hẽ bë babok sahõnh hẽ wẽ, baad had'op, tsyt hẽ nesaa do mahänh.

¹⁶ Tii d' ſ wén her'oot bë hã, hahÿy da ta kyy kerih doo gó P'op Hagä Do her'oot do hyb n'aa: "Taw'ääts hẽ baad had'op doo da bë baboo had'yvt hẽ, baad had'op do ſ bawät do hyb n'aa",[†] näng P'op Hagä Do kyyh.

¹⁷ Bë ky n'aa etsëe noo gó, "Ee" bë maneëenh do hyb n'aa P'op Hagä Doo, ji moo wät do hyb n'aa séd gó sahõnh hẽ taky n'aa etyy doo,[‡] taw'ääts hẽ P'op Hagä Do bë hyb n'aa jew'yyk bë ſyym gó badäk hahÿy bã bë babok nä bã. Bë hapäh, badäk hahÿy dooh bë panang heh'ät do tado bã.

¹⁸ Tii da ſ karën bë babok, bë hapäh do hyb n'aa ny hadoo doo me bë P'op Hagä Do bedëeb wät bë wahë makü hanaa bë gadoo do daap ji bawät do mahänh. Ta säm hahanh doo me, k'ääts tég gabarëeh doo me, k'ääts tég hawak doo me nado bë tabedëeb wät.

¹⁹ Bë tabedëeb wät Kristo majyyw me. Tak'ëp baad hadoo Kristo majyyw P'op Hagä Do matym gó. B'ée t'aah anyyw is do baad had'op doo, nesaa

[†] **1:16** Rewitikos 11.44-45, 19.2, 20.7 [‡] **1:17** Dooh P'op Hagä Do asëew bã ji mahang. Baad hadoo do moo bok doo, baad hadoo do hã taky n'aa etyy. Baad nadoo do moo bok doo, baad nadoo do hã taky n'aa etyy.

do kawug hõm hyb n'aa Judah buuj radahej'ëep do hadoo ti Kristo.

²⁰ Sahõnh hẽ badäk hahŷ P'op Hagä Do pahuunh do pooj je P'op Hagä Do ky däng paa ji hyb n'aa da Kristo dajëp. Hŷŷ kä, tabedaa däg bã kä badäk hahŷŷ bã ji hawät do gawatsig hõm noo gó Kristo kaja däk bë tabed'ëep hyb n'aa,

²¹ bëëh, ta hyb n'aa P'op Hagä Do hã h'yy kasadä doo. Ti né hẽ tii, dejëp do mahang Kristo ganä wät hanoo doo. Ti né hẽ tii, tak'ëp Kristo kawehëe däk hanoo doo. Ti hyb n'aa bë hajaa P'op Hagä Do hã bë h'yy ka'eeh. Bë hajaa ta hanaa baad bë gada ji hã taky däng doo.

²² Hŷŷ kä, Kristo ky n'aa hanäm do bë ky daheeh do hyb n'aa, baad tabenyyw däk bë h'yyb tym, dooh nesaa do bë h'yyb gó tawäd wäd bã. Ti hyb n'aa bë hajaa bë kamahän heh'äät bë da hadoo do Jesus hã h'yy ka'eeh doo. Ti hyb n'aa ſt'ëe bë hã, bë h'yyb gó naa baad bë kamahän bë da hadoo doo.

²³ P'aa hẽn bë benäng do hadoo. Papuuj gó bë baboo däg kän ſt' hanäng péh. Ji yb sa wahéh gó dejëp do hanaa nado ta tii. Nadajëp do hanaa ta tii, P'op Hagä Do kyyh awäd had'yyt do nahähn do hanaa.

²⁴ Hahŷŷ da P'op Hagä Do kyy kerih do ta ti ky n'aa hã:

“Jawii hadoo sahõnh hẽ badäk hahŷŷ hã habong doo.

Jawii ts'ooh hahähn do hadoo sa hetsóh, sa hejój.

Jawii tsawyy jëng. Tüü ta ts'ooh kajäk.

²⁵ Tii d' nado P'op Hagä Do kyyh.

P'op Hagä Do kyyh awäd had'yyt hē”, § näng kerih doo.

Jesus ky n'aa hanäm do bē ãã maher'ood wät do né hē ti P'op Hagä Do kyyh awäd had'yyt doo.

2

¹ Ti hyb n'aa kä, taw'ääts hē bē eréd hōm sahōnh hē ji moo nesaa doo, ta wób ji wedii doo, j'ooj madäk doo me ji ky ken'yym doo, ta wób ma ji hyb n'aa jewës doo, ta see ji nu mer'oot doo, ji ky n'aa rejää do na-ããj hē.

² Taw'ääts hē karapee t'aah bii tak'ëp takarẽn doo da tak'ëp bē h'yyb padäg P'op Hagä Do kyyh hā. Taw'ääts hē P'op Hagä Do kyyh panyyg kamanekuunh do hā had'yyt hē bē h'yyb padäg, papuuj bē babong do kah'ūūm hyb n'aa had'yyt hē, tagadëeg ub, hÿ pong já ta wë bë tabed'ëep hyb n'aa kä.

³ Bë hapëë däk né hē, Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do ky enyym né hē ji wë.

⁴ Taw'ääts hē bë ana had'yyt hē Kristo wë. Awäd had'yyt né tii. Pä nahanh do hadoo tii. Badäk hahÿy bë habong do raty n'aa gesyyg né paawä, P'op Hagä Do aseëew hōm do tii. P'op Hagä Do kamahän do tii.

⁵ Ta wë bë ana had'yyt hē do hyb n'aa, pä nahanh do tób pan'aa hadoo bë hā na-ããj hē. P'op Hagä Do Sahee tób hadoo bë bahado däk P'op Hagä Do an'oo bë, ër mahang ta Sahee bawät do hyb n'aa. Tii d' tawén hadoo bë hā, Isaraéw buuj sa ky n'aa rod tsyt hē P'op Hagä Do wë kasëëw bong do hadoo

bë bahadoo hyb n'aa, ta Sahee hejój me P'op Hagä
Do bë j'aa etsë hyb n'aa, ta hã bë hyb n'aa jew'yyk
hyb n'aa kä. P'op Hagä Do gadoo da ta hã bë j'aa
etsë doo, Jesus Kristo kyy gó bë bana do hyb n'aa.

⁶ Tii da né hẽ P'op Hagä Do kyy kerih do her'oot
ta ti ky n'aa hã. Hahýý da takerii däk:

“Bë hyb n'aa matakä. Sijõn* bë ſy daj'aat da pä.
Pä tób ba n'aa, tób mesoo n'aa kasëew däk doo,
tak'ep ji kamahän do tii.
Ta tii hã h'yy kasadä doo, dooh da tanu mebyy bë”,
näng kerih doo.†

⁷ Bëeh, P'op Hagä Do her'oot do ky dah'eeh doo, bë
kamahän ta ti pä hadoo doo, bë kamahän Kristo ſy
hanäng péh. Tii d' nado panyyg ky nadah'eeh do sa
hã. Sa hã kaja däk hahý P'op Hagä Do kyy kerih do
her'oot doo:

“Pä tób n'aa tahem'aa do ty n'aa ges'yyk doo,
hýý kä pä ta ba n'aa, mesoo n'aa däg.”‡

⁸ Hahýý da na-ãäj hẽ takerii däk:

“Ta ti pä hadoo do hã ratsyym poo heo da.
Tüü rakajäk da ta ti pä yb an'oo bë.”§

Rawén tsyym poo heo do hadoo, P'op Hagä Do
panyyg hanäm do raky nadaheeh do hyb n'aa. Tii
da né hẽ P'op Hagä Do h'yyb däng sa hã.

* ^{2:6} Jerusaréñh panang ti **Sijõn**. Isaraéw buuj na-ãäj hẽ ra-
maneëen **Sijõn**. † ^{2:6} Isajas 28.16. ‡ ^{2:7} Saaw-Mo 118.22

§ ^{2:8} Isajas 8.14

⁹ Bëë kä, P'op Hagä Do karapee tsyt hë, nesaa do mahänh P'op Hagä Do wë kasëëw bong do bëëh. P'op Hagä Doo, sahõnh bag'ääs do karën do bë moo bok, Isaraëw buuj sa ky n'aa rod P'op Hagä Do wë moo bok do hadoo. P'op Hagä Do ma né hë bëëh. Bë P'op Hagä Do asëëw hõm, tak'ëp baad hadoo do tamoo wät do ta wób hã bë metëëh hyb n'aa. Ti né hë ti bë tanaëëj wät doo, ta bag tak'ëp hetsooh do mahang bë babok hyb n'aa, bëëh, gadagyp do hadoo doo gó habok do paah.

¹⁰ P'op Hagä Do karapee nado bë p'ooj ub. Ta karapee däg bë hÿý kä. P'ooj ub dooh bë tat'yyd mehññ nä bã. Bë tat'yyd mehññ kän hÿý kä.

Nyy daji bawät do ky n'aa hahÿýh

¹¹ Najis haa, badäk hahÿ nadoo do hyb n'aa bë panang heh'äät doo, tak'ëp ÿ betsëë bë hã, bë ky dahé manä nesaa do ji h'yyb säg karën doo. Ji h'yyb tym majíi ta ti ji h'yyb säg karën doo.

¹² Taw'ääts hë baad ub bë babok P'op Hagä Do sa h'yyb gó nahapäh do sa mahang. Tii bã, bë raky n'aa tapa né paawä, nesaa do bë moo bok raher'ood né paawä, P'op Hagä Do hã raj'aa etsë da sahõnh hë P'op Hagä Do ky n'aa etyy noo gó kä, baad hadoo do bë moo bok do rabahapäh do hyb n'aa.

¹³ Kristo, Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Doo, ër babok do hã takawehëë däk do hyb n'aa, taw'ääts hë bë ky daheeh sahõnh hë hyb n'aa jewyk do ji rabag'ääs doo. Bë ky dahé Roma buuj sa wahë n'aa heh'äät ub doo.**

** **2:13 Sesa** ramaneëënh ti noo gó Roma buuj sa wahë heh'äät doo, hajõng häj n'aa bã bag'ääs doo.

14 Bë ky dahé na-ãaj hë ta karapee ta kyy gó bag'ãas doo. Sa wahë n'aa heh'äät do mejūū ta tii, baad nadoo do moo b'ook do rarejää hyb n'aa, baad habok do raweh'ëeh hyb n'aa.

15 P'op Hagä Do karẽn baad hadoo do bë moo bong, bë ky meduuk hyb n'aa ta me h'yy ganehot doo, P'op Hagä Do hã h'yy gatemah doo.

16 Dooh bë hã mejõ wät péh. Bë daaj hë bë bahajaa bë hyb n'aa newë bã nyy da bë babok, ny hadoo do bë moo bok. Ti hadoo né hë, nesaa do bë moo bok do hyb n'aa nado tii. P'op Hagä Do karom bëeh. Ti hyb n'aa, taw'ãäts hë takarẽn doo da bë babok.

17 Taw'ãäts hë sahõnh hë bë weh'ëeh ta wób. Taw'ãäts hë bë kamahãn bë da hadoo do Jesus hã h'yy ka'eeh doo. Taw'ãäts hë P'op Hagä Do tak'ëp bë hyb n'aa jew'yyk. Taw'ãäts hë bë weh'ëeh Roma buuj sa wahë n'aa heh'äät ub doo.

*Sa karom Jesus hã h'yy ka'eeh do Peed Maher'oot
do ky n'aa hahy়h*

18 Bëeh, sa karom, h'yyb eÿým doo me P'op Hagä Do bë hyb n'aa jew'yyk do hyb n'aa, taw'ãäts hë bë ky dahé bë kariw n'aa. Taw'ãäts hë bë kariw n'aa ky en'yym do had'yyt nado bë ky daheeh. Taw'ãäts hë ky nes'aa do na-ãaj hë bë ky dahé.

19 Ta tii d' ÿ wén her'oot, P'op Hagä Do tsebé do hyb n'aa ji wë, ta hyb n'aa ji gado bã daap ji hã rarejää doo.

20 Hÿý kä, bë h'yyb haj'aa hë tado bã bë hã rarejää doo, dooh bë hã raj'aa etsë pé h'yyb jawyg gó bë gado bã tii. Hÿý kä, baad hadoo do bë moo bok do hyb n'aa tado bã bë hã rarejää doo, h'yyb

jawyg gó bë gado bä, tii bä P'op Hagä Do tsebé da bë wë, bë da taky n'aa edëng.

²¹ Bë P'op Hagä Do naëej wät h'yyb jawyk doo gó bë gadoo hyb n'aa bë rarejää doo, baad hadoo do bë moo bok do hyb n'aa. Bë hyb n'aa newë hahÿyh: Kristo na-ääj hẽ ahob wät. Bë hyb n'aa né hẽ tabahob wät. Tabawäd wät do hã bë hã tametëeh nyy da bë babok. Tabawäd wät doo da takarën bë babok.

²² Dooh Kristo hã nesaa péh. Dooh tanoo kanesa bä.^{††}

²³ Ta hã raky n'aa rejää bä, dooh tamebaaj bä. Rarejää noo gó, dooh teäm bä ta majii. P'op Hagä Do moo gó takan'oo däk. Ti né hẽ ta jawén sahõnh hẽ baad ky n'aa etyy doo, Jesus hapäh.

²⁴ B'aa kajatsék do hã Kristo bahob wät nesaa do är moo bok do paah, är dejëp hyb n'aa hadoo nesaa do hã, är ky nadahé wät hyb n'aa nesaa doo, ÿ hanäng pé tii, baad hadoo är babok hyb n'aa kä. Tahob wät ta rog bë bahub padëek hyb n'aa.

²⁵ B'éé nepä bong do hadoo bë p'ooj ub. Hÿyh kä bë P'op Hagä Do mana kän p'aa hënh b'éé hagä n'aa heh'äät do wë. Kristo, bë hagä n'aa wë bë tamana kän.

3

Ajyy, ÿyh sa ky n'aa hahÿyh

¹ Ÿyh, bë na-ääj hẽ. Taw'ääts hẽ bë ky dahé bë patug. Tii bä, tanyy bä sa mahang P'op Hagä Do kyyh ganadoo nä doo, ta jawén tathyb n'aa pé Kristo hã rah'yy ka'eeh rabahapäh bä kä nyy da

^{††} **2:22** Isajas 53.9

baad sa ãj rababok. Dooh hyb n'aa sa ÿým ky n'aa h'üüm pé sa patug rah'yy ka'eeh hyb n'aa,

² ta ti rahapäh do hyb n'aa da nyy da baad had'op bë babok P'op Hagä Do bë weh'ëeh do hyb n'aa.

³ Taw'ääts hẽ dooh j'ooj hẽ ji padedëek do bë hetsóh. Hahÿý d' ÿ hanäng pé tii: Taw'ääts hẽ dooh ta see mo n'aa hadoo pé ji sëen bë ramahetsóh do tii. Taw'ääts hẽ dooh k'ääts tég gabarëeh do s'ëeb, saroor tak'ëp ky n'aa gebah do na-ãäj hẽ bë hetsóh.

⁴ Taw'ääts hẽ bë h'yyb gó hanäng doo me bë kahets'ooh. Kaja hẽ bë h'yyb bë mahüüm do ta wób sa wë, h'yyb jawyg gó bë babok do na-ãäj hẽ, ti né hẽ bë hetsó nahänh doo. Ti né hẽ tak'ëp baad hadoo P'op Hagä Do matym gó.

⁵ Tii da né p'ooj ub ÿýnh baad P'op Hagä Do karën doo da habong doo, ta hã h'yy kasadä do rabahed'oo paah. Baad rababok doo, ti sa hetsóh. Sa patug paa raky daheeh.

⁶ Tii d' paa m' Sarah bad'oo. Ta patug, Abaraäm paa m' taky daheeh. “Wahëh ÿ n'aa”, ta patug tamaneëënh. Sarah hadoo bëëh, baad hadoo do bë moo boo bë, dooh hyb n'aa bë jeýým pé P'op Hagä Do hã bë h'yy kasadä do hyb n'aa.

⁷ Bëë kä, ÿým näng doo, taw'ääts hẽ baad ub bë babok bë ÿým wë. Bë hapäh, dooh denaa hẽ rahejooj bë bë mahänh. Taw'ääts hẽ bë weh'ëeh bë ÿým bë nemuun ragadoo do hyb n'aa ji edëb had'yyt do P'op Hagä Do pa, taky enyym doo gó ji P'op Hagä Do anoo doo. Taw'ääts hẽ tii da bë aboo bë ÿým wë, bë ky n'aa etsëe do P'op Hagä Do gadoo

hyb n'aa.*

Sahōnh hē tamaher'oot do ky n'aa hahȳȳh

8 Bē sahōnh hē ū maher'ood kān h̄ȳȳ kā. Ū karēn sēd bē h'yyb hedo had'yyt hē. Ū karēn bē h'yyb en'yym bē da hadoo doo, baad tanado bā sa hā. Ū karēn bē kamahān bē da hadoo do Jesus hā h'yy ka'eeh doo. Taw'āāts hē bē t'yyd mehiīn bē da hadoo doo. Taw'āāts hē bē kadad'uu bē da hadoo do sa wē.

9 Nesaa do ramoo boo bā bē hā, bē abaaj manā nesaa doo me. Bē raky n'aa rejā bā, bē abaaj manā ky n'aa rejāā doo me. Taw'āāts hē bē abaaj bē ky n'aa edēng doo me. Ta tii da baad ub bē babok hyb n'aa né hē bē P'op Hagä Do wén naëej wät. Ta tii da baad bē aboo bā, bē da P'op Hagä Do ky n'aa edēng.

10 Tii d' ū wén her'oot, ti né hē ti Saaw-Mo hā ji hā taky dāng doo:

“Jé karēn do tsebee gó hawät doo,
jé karēn do baad tawäd bā,
taw'āāts hē dooh ta wób taky n'aa rejā bā.
Taw'āāts hē dooh tawad'ii bā.

11 Tii d' karēn doo, taw'āāts hē teréd hōm nesaa doo.

Taw'āāts hē baad hadoo do tamoo wäd kān.
Taw'āāts hē h'yyb nyyw gó had'yyt hē tabawät ta wób sa wē.

12 Tii d' tawén hadoo,
baad had'yyt hē Tak'ēp Hyb N'aa Jawyk Do ba-hag'āās baad habok doo.

Tagadoo ta hā raky n'aa etsēē doo.

* **3:7** Ji rejā bā ji ūȳm, ji ky n'aa rejā bā, ji hajēēw bā, dooh P'op Hagä Do gado bā ta hā ji ky n'aa etsēē doo.

Tii d' nado nesaa do moo b'ook do sa hā.
Tanoo baad ranabok hyb n'aa", näng kerih doo.†

13 Baad hadoo do bē karēn bā bē moo boo bā,
dooh bē hā baad nadoo do ramoo bok péh.

14 Ti hado né paawä, baad hadoo do bē moo bok
do hyb n'aa bē ahoop ran'oo bā, bē da P'op Hagä Do
ky n'aa edëng. Bē eýým manä sa hā. Bē hyb n'aa tón
manä bē hā ramoo bok doo.

15 Taw'ääts hē Kristo bē hyb n'aa jew'yyk bē
h'yyb gó. Ti né hē Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do
sahönh hē hag'ääs doo. Taw'ääts hē bē maher'ood
had'yyt hē sahönh hē sa hā, h'ëëd hyb n'aa Kristo
hā bē h'yy kasadä, reaaj bā bē hā.

16 Sa hā bē maher'oot bā, taw'ääts hē kaja hē bē
h'yyb bē mahüüm sa wē. Taw'ääts hē bē weh'ëëh
he'aanh doo. Taw'ääts hē baad bē aboo had'yyt hē
bē h'yyb bē hā hē taky n'aa tapa mahänh. Tii bā nu
mebyk da nesaa doo me her'oot do baad bē babok
do ky n'aa hā. Kristo hā h'yy kata däk do hyb n'aa
baad bē babok do hyb n'aa bē ky n'aa rejää do nu
mebyk da.

17 Taw'ääts hē né hē ji ahoop nesaa do ji moo wät
do säm. Ti hadoo né hē, ta bahänh baad ub baad
hadoo do ji moo wät do hyb n'aa ji ahob bā, tii d'
P'op Hagä Do karēn bā ji hā.

18 Ta tii d' ÿ wén her'oot, sét nuu me Kristo ba-
hoop dajëb. Kristo, baad had'op doo, baad nadoo
do habok do sa hyb n'aa tabahoop dajëb, P'op Hagä
Do wē bē tamanaa hyb n'aa. Ta hub radajëëb wät
paah. Tii bā taganä wät p'aa hënh P'op Hagä Do
Sahee an'oo bā.

† 3:12 Saaw-Mo 34.13-17

19-20 Ta Sahee gó, Kristo maher'oot paa panyyg ky nadah'eeh do Nowéh hawät noo gó habong do sa hã, h'yyb jawyg gó P'op Hagä Do gada noo gó marakate kajaa bã kä.[‡] Raky nadaheeh do hyb n'aa paah, tabanesaa hẽnh sa h'yyb tym P'op Hagä Do dewäts hõm. Tahag'yyp noo gó, marakate gó pawóp its, 8 hedoo doo, raked'ëep naëng hag'yyp do mahãnh.

21 Naëng mahãnh Nowéh raked'ëep do paah, ji nu kemuun do heen n'aa hadoo tii, da hẽ nesaa do mahãnh ji tamed'ëep doo. Ji ehop do hasus do mahãnh nado ti ji nu kemuun doo. Ji wén nu kemuun, ji h'yyb tym baad hado däk do ji betseëe hyb n'aa P'op Hagä Do hã. Jesus Kristo ganä wät do hyb n'aa èr edëb bong nesaa do hã ji P'op Hagä Do ky n'aa ety mahãnh.

22 Hÿ pong jé Jesus Kristo basëek, P'op Hagä Do hub hadäk hẽnh, tabag'ääs doo bã tabawäd däg kän. Åäas, sahõnh hẽ kabaj'aa do hejój enäh do hã na-äaj hẽ tamejõ däg kän.

4

P'op Hagä Do hyb n'aa ji bawät do ky n'aa hahÿýh

1 Ti hyb n'aa kä, Kristo ahob wät do hyb n'aa badäk hahÿýh bã tabawät noo gó, taw'ääts hẽ Kristo h'yyb hado däk bẽ h'yyb. Taw'ääts hẽ bẽ gadoo bẽ ahoop doo. Jé hahob wät doo, dooh nesaa do hã tah'yyb däg wäd bã had'yyt hẽ.

[‡] **3:19-20** Dooh baad ji hapëë bã nyy da Peed hanäng péh. Hahÿýh da apäh tahanäng pé tii: Panyyg ky nadah'eeh do Nowéh maher'oot paa rat'yyd kamehññ hyb n'aa paawä. Nowéh her'oot do hã Kristo Sahee her'oot paah.

² Dooh nesaa do ji h'yyb karēn do jawén tawäd wäd bā badäk hahÿy bā tabawät nä bā, P'op Hagä Do karēn do hā tah'yyb däg kän.

³ Jääm hē dó p'ooj ub bē moo bok do paah, P'op Hagä Do sa h'yyb gó nahapäh do rabad'oo doo da. Tii d' bē moo boo manä wäd. Sa ÿm nadoo do sii, sa patug nadoo do sii rabahe'ÿyh tii. Sa h'yyb karēn do jawén ta ti hedoo do rababok. Jarakë hedoo do hā rabaoom. Ta bahänh rabawëh, rabeëëk. Jäm ramoo bok rah'yy karēn doo da rabeëëk hyb n'aa. Sa kabarii raweh'ëeh hyb n'aa tak'ëp taw'ääts hē nadoo do ramoo bok.

⁴ Hÿy kā, rahapäh do hyb n'aa dooh ta tii da sa sii bē aboo boo bā, bē rahyb n'aa meuunh, bē raky n'aa rejää.

⁵ Da hē bē raky n'aa rejää né hē paawä, ti awät da ti noo gó P'op Hagä Do matym gó rabab'ëeh bā rakaher'oot hyb n'aa ta hā kā. P'op Hagä Do hedëp nä doo, dejëp do paa sii hē ky n'aa etyy do wë kā rakaher'ood kän. Baad nadoo do ta säm ragadoo da.

⁶ Sahönh hē raky n'aa kety däk hyb n'aa da P'op Hagä Do matym gó, Kristo hā h'yy ka'eeh do paa dejëb bong do hā na-ääj hē takaher'ood däk paa rababok nä noo gó Kristo ky n'aa hanäm doo. Ta ky n'aa hanäm do takaher'ood däk paa sa hā, dajëb hā sa hub ky n'aa ety däg né hē paawä sahönh hē badäk hahÿy bā habong doo da, sa h'yyb tym bedëp hyb n'aa P'op Hagä Do pa, takarēn doo da.

⁷ Edaa däg kän sahönh hē tagawatsik doo. Ti hyb n'aa, taw'ääts hē baad bē hyb n'aa newë, baad bē hyb n'aa matakä. Taw'ääts hē bē h'yyb bē mesoo ji h'yyb karēn do jawén bē nabok hyb n'aa, baad ub

bë bahajaa hyb n'aa bë ky n'aa etsëẽ.

⁸ Hahŷ ti tak'ëp ū betseẽ bë hā: Ÿ karēn tak'ëp bë kamahān bë da hadoo doo. Jé kamahān doo, hajōng baad nadoo do tahyb n'aa mabaan ta da hadoo do hā.

⁹ Taw'âäts hē tsebee gó bë gadoo bë tób yt hā bë da hadoo do Jesus hā h'yy ka'eeh doo. Bë ky n'aa jõg manä ta ti p'ää.

¹⁰ Taw'âäts hē sahōnh hē bëëh, bë masaa ta wób P'op Hagä Do Sahee hanaa bë gado däk doo me. Hajōng tanoo èr hā èr moo mabok hyb n'aa. Ti hyb n'aa taw'âäts hē baad bë bad'oo bë gadoo doo me, sa kaser n'aa baad moo bok doo da sa kariw n'aa hanoo doo me hadoo.

¹¹ Bë kahet'aa bää, P'op Hagä Do ky n'aa ta wób maher'oot doo, taw'âäts hē hahŷy da tahyb n'aa newëë: "P'op Hagä Do kyyh né hē ti ū her'oot doo", näng da ta h'yyb gó. Dooh taky gabuuj tado bää. Bë mahang ta wób masa doo, taw'âäts hē P'op Hagä Do hejój me ta hā tanoo doo me tamasa. Taw'âäts hē tii da né hē bë bad'oo tii, Jesus Kristo bë tamasa do hyb n'aa P'op Hagä Do j'aa ketsëë däk hyb n'aa. Ÿ karēn Jesus Kristo kawehëë däg had'yyt hē. Ÿ karēn sahōnh hē sa bahānh tabahejoonh, takabaj'aa. Ÿy. Tii d' né hē. Taw'âäts hē.

¹² Najis haa, bë h'yy gabedo manä bë wë kame-tyy do bawät do hyb n'aa, bë hā rakamajë bää, bë rarejä bää. Ji ahoop né hē.

¹³ Taw'âäts hē bë tsebee Kristo ahoop do hā séd bë h'yyb hedo däg bää kä. Tii bää kä, Kristo matëëh bää kä, ta kabaj'aa do kametëëh bää kä, tak'ëp da bë tsebë da.

¹⁴ Kristo hyb n'aa bë raky n'aa rejä bää, bë P'op

Hagä Do ky n'aa edëng da, ta Sahee tak'ëp kabaj'aa do bë hã tabawäd had'yyt hë do hyb n'aa.

¹⁵ Nesaa do bë ahob bã, taw'ääts hë dooh ta see bë daj'ëep do hyb n'aa tado bã bë ahoop doo, dooh bë ets'ëek do hyb n'aa tado bã, dooh nesaa do bë moo bok do hyb n'aa tado bã, dooh na-ääj hë ta wób hã bë nu so bã do hyb n'aa.

¹⁶ Hÿý kä, Kristo hã bë h'yy ka'eeh do hyb n'aa tado bã nesaa do bë ahoop doo, tii bã taw'ääts hë dooh bë nu mebyy bã. Taw'ääts hë P'op Hagä Do hã bë j'aa etsë Kristo hã h'yy ka'eeh do bë bahadoo do hyb n'aa.

¹⁷ Sahõnh hë P'op Hagä Do ky n'aa etyy noo gó, pooj já ta karapee taky n'aa etyy da. Kaja däk hÿý kä eëer, ta karapee, taky n'aa etyy doo. Pooj já ta karapee taky n'aa ety bã, tii bã ta wób, P'op Hagä Do panyyg hanäm do ky nadah'eeh doo, dooh da rakedëëb bã.

¹⁸ Baad P'op Hagä Do matym gó habok do rakedëëb né paawä, hejoonh né tii. Ti hyb n'aa, P'op Hagä Do hã h'yy kana'eeh doo, nesaa do moo b'ook doo, dooh né da rakedëëb bã.

¹⁹ Ti hyb n'aa kä, P'op Hagä Do karën doo da hah'oop doo, taw'ääts hë baad hadoo do had'yyt hë ramoo bok. Taw'ääts hë P'op Hagä Doo, ji pahuuj wät do hã rah'yy kasadëë had'yyt hë. Ti dooh ji taky n'aa ehÿýd bã. Tamoo wät né da ji hã taky däng doo.

5

Jesus hã h'yy ka'eeh do sa wahë n'aa, ta wób na-ääj hë tamaher'oot do ky n'aa hahÿýh

1 Bë nemuun Jesus hā h'yy ka'eeh do sa wahë n'aa see ū bahadoo do hyb n'aa, Kristo ahob wät do ū hapäh do hyb n'aa paah, Kristo sii ta bag tak'ep gabarëeh doo gó ta pa ta jawén ū bawät do hyb n'aa, ū maher'oot bëeh, Jesus hā h'yy ka'eeh do sa wahë n'aa.

2 Baad bë hagää P'op Hagä Do karapee bë hā P'op Hagä Do anoo do bë bahag'ääs hyb n'aa. P'op Hagä Do masääh b'ée hadoo tii.* H'yyb hedoo doo me, P'op Hagä Do karën doo da bë hagää sa hā. Taw'ääts hē dooh bë hā kamejūū do hyb n'aa tado bā. Ta säm jawén hyb n'aa nado tii. Bë hagää sa hā baad bë h'yyb gó.

3 Bë hyb n'aa newë hahÿyh: Sa danäh sa hā tak'ep mejūū do nado bëeh. P'op Hagä Do karapee ti bë hag'ääs doo. Taw'ääts hē baad bë babok, bë hā rabahapäh hyb n'aa nyy da baad ji bawät.

4 Tii bā kä, Kristo, b'ée hagä n'aa sa wahë n'aa kajaa bā kä, Kristo matëeh bā kä, bë kawehëe däk sahõnh hē sa matym gó tan'oo bā. Ta ti bë hā tanoo doo, dooh tahëej bā.

5 Bëe kä, papuuj hedoo doo, taw'ääts hē bë ky dahé Jesus hā h'yy ka'eeh do sa wahë n'aa hedoo doo.

Bë sahõnh hē, pahëëw hedoo doo, maruus hedoo doo, wahëh hedoo do na-ääj hē, taw'ääts hē bë kadad'uu séd demuun bë da hadoo do wë. Sa bahanh bë edoo manä bëeh, hahÿy da P'op Hagä Do kyy kerih do her'oot do hyb n'aa:

* **5:2** Ji masääh b'ée ji nahagää bā, jé pad'yyt hē rababoo däk sa waa jawén. Rakanapëë boo tii bā. Dooh rahapëë wät sa tyw n'aa. Ti hyb n'aa ta hagä n'aa hagää had'yyt hē. Ti hadoo Jesus hā h'yy ka'eeh do hā. Ti hyb n'aa b'ée ky n'aa gó tabeh'üüm.

“P'op Hagä Do hyb n'aa wareem kasab'ee do hã.
 P'op Hagä Do t'yyd mehñin kadad'uu doo,
 P'op Hagä Do ky enyym sa hã.”[†]

⁶ Ti hyb n'aa, taw'ääts hẽ bẽ kadad'uu P'op Hagä
 Do tak'ep hejoonh do wẽ, bẽ taweh'ëeh hyb n'aa
 tah'yyb däng do noo gó kajaa bã kä.

⁷ Baad ub bẽ P'op Hagä Do bahag'ääs. Ti hyb n'aa
 taw'ääts hẽ bẽ kadad'uu ta wẽ, bẽ an'oo ta wẽ
 sahõnh hẽ bẽ hyb n'aa newëe doo, bẽ hyb n'aa
 natón hyb n'aa.

⁸ Taw'ääts hẽ baad bẽ hyb n'aa newë, taw'ääts hẽ
 bẽ hyb n'aa matakä. Awad kawajääñ do reäw häd
 näng do hadoo, jé pad'yvt hẽ hawät do ta tä hesoos
 do tabawëh hyb n'aa hadoo bẽ majñi Dijab.[‡] Tesoos
 jé tarejää hyb n'aa. ⁹ Taw'ääts hẽ bẽ kahejój ta wẽ.
 Bẽ an'oo manä bẽ tah'yyb wareem. Baad bẽ h'yy
 kae had'yvt hẽ Jesus Kristo hã. Bẽ hapäh, jé pad'yvt
 hẽ badäk hahýy hã bẽ wakääñ hedoo do Jesus hã
 h'yy ka'eeh do rahoop bẽ ahoop doo da. Jé pad'yvt
 hẽ bẽ wakääñ hedoo do rarejää.

¹⁰ Banadawëët bẽ ahob wät do jawén paa bã,
 p'aa hẽnh da baad tabahado däk sahõnh hẽ bẽ hã
 P'op Hagä Do an'oo bã da. Baad ub bẽ h'yy kae
 had'yvt hẽ tan'oo bã. Bẽ da tah'yyb hej'oonh. Dooh
 da bẽ h'yy gejë höm bã tan'oo bã. P'op Hagä Doo,
 tak'ep ji wẽ taky enyym doo, bẽ tanaëëj wät ta pa
 ta bag tak'ep gabarëëh do mahang bẽ babok hyb
 n'aa, Jesus Kristo hã bẽ h'yy kata däk do hyb n'aa.

[†] 5:5 Proweh-Bijos 3.34 [‡] 5:8 Gereg kyy me ramaneëënh Nesaa
 Do Yb, Dijab. “Ji taky n'aa tapa had'yvt doo”, tahanäng pé ti Dijab.

11 Taw'āāts hē sahōnh hē P'op Hagä Do bagāā had'yyt hē. Ÿy. Tii d' né hē. Taw'āāts hē.

Sa hā Peed kedēē hōm do ky n'aa hahŷŷh

12 Siras ū tamasaā wät hahŷ bē ū ma erih do hā. Hāj ū hadoo do h'yy kaneh'ŷŷt do tii, hā Ÿy. Ganapog is doo me bē ū ma erii wät bē ū h'yyb en'yym hyb n'aa. P'op Hagä Do ky enyyw had'yyt hē bē hā ū erii wät do hā bē ū metēēh. Taw'āāts hē taky enyym doo gó bē aboo had'yyt hē. Bē h'yy gejē hōm manāh.

13 Jesus hā h'yy ka'eeh do Babirōn§ panang bā habong doo, bē nemuun P'op Hagä Do wē kasēēw bong doo, bē m' rahyb n'aa esee. Maah-Ko, tah ū hadoo do bē m' tahiyb n'aa esee na-āāj hē.

14 Taw'āāts hē baad bē edēē bē da hadoo doo. Ÿ karēn bēēh, Kristo hā h'yy kata padēēk doo, h'yyb nyyw gó bē babok.

Jāām hē kä.

§ **5:13** Roma panang né tii. Ta see pé noo gó Roma ramaneēēnh **Babirōn**.

**Pop Hagä Do Panyyg Hanäm Do Hahýÿh
The New Testament in the Nadëb language of Brazil
(BR:mbj:Nadëb)**

O Novo Testamento na língua Nadëb do Brasil

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nadëb (Nadeb)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Nadëb

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023
c5681c4e-55f8-5b64-badf-af07c5e28afc